

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการ
สร้างเสริมลักษณะนิสัยในการเล่นที่พึงประสงค์ที่ครูอนุบาลจัดทำให้แก่เด็ก ใน
โรงเรียนอนุบาล กรุงเทพมหานคร โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและตัวอย่างประชากร

1. ประชากร ได้แก่ ครูอนุบาลที่สอนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ในโรงเรียนอนุบาล
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ทั้ง 24 เขตของ กรุงเทพมหานคร
จำนวน 1,730 คน รายละเอียดเกี่ยวกับประชากรในตารางที่ 1 มีดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรจำแนกตามเขตต่างๆ ทั้ง 24 เขตของกรุงเทพมหานคร

ลำดับ ที่	รายชื่อเขต	จำนวนโรงเรียน	จำนวนประชากร
1	เขตดุสิต	49	123
2	เขตบางกะปิ	78	183
3	เขตบางเขน	79	220
4	เขตบางรัก	16	51
5	เขตปทุมวัน	8	26
6	เขตป้อมปราบ	4	15
7	เขตพญาไท	46	124
8	เขตพระโขนง	107	241

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ ที่	รายชื่อเขต	จำนวนโรงเรียน	จำนวนประชากร
9	เขตพระนคร	16	39
10	เขตห้วยขวาง	27	62
11	เขตยานนาวา	56	134
12	เขตสัมพันธวงศ์	1	1
13	เขตมีนบุรี	7	19
14	เขตลาดกระบัง	5	9
15	เขตหนองจอก	2	5
16	เขตคลองสาน	23	47
17	เขตธนบุรี	27	61
18	เขตคลองชัน	5	11
19	เขตบางขุนเทียน	21	58
20	เขตบางกอกใหญ่	13	30
21	เขตบางกอกน้อย	56	147
22	เขตภาษีเจริญ	32	70
23	เขตราษฎร์บูรณะ	18	38
24	เขตหนองแขม	7	16
	รวม	704	1,730

2. ตัวอย่างประชากร

2.1. ตัวอย่างประชากรในการวิจัยนี้ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) การสุ่มตัวอย่างประชากร ใช้ตารางกำหนดขนาดตัวอย่างประชากรของ โรเบิร์ต วี. เครซี และ เดย์เล่ ดับเบิลยู. มอร์แกน (Robert V. Krejcie and Daryle W. Morgan) โดยมีความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 เมื่อเทียบจากตารางดังกล่าว ได้ตัวอย่างประชากรจำนวน 317 คน ดังมีรายละเอียดในตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 จำนวนตัวอย่างประชากรจำแนกตามเขตต่างๆ ทั้ง 24 เขตของ กรุงเทพมหานคร

ลำดับที่	รายชื่อเขต	ประชากร	ตัวอย่างประชากร
1	เขตดุสิต	123	22
2	เขตบางกะปิ	183	33
3	เขตบางเขน	220	40
4	เขตบางรัก	51	9
5	เขตปทุมวัน	26	5
6	เขตบึงกุ่ม	15	3
7	เขตพญาไท	124	23
8	เขตพระโขนง	241	44
9	เขตพระนคร	39	7
10	เขตห้วยขวาง	62	11
11	เขตยานนาวา	134	25
12	เขตสัมพันธวงศ์	1	1
13	เขตมีนบุรี	19	3

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ ที่	รายชื่อเขต	ประชากร	ตัวอย่างประชากร
14	เขตลาดกระบัง	9	2
15	เขตหนองจอก	5	1
16	เขตคลองสาน	47	9
17	เขตธนบุรี	61	11
18	เขตคลองสาน	11	2
19	เขตบางขุนเทียน	58	11
20	เขตบางกอกใหญ่	30	5
21	เขตบางกอกน้อย	147	27
22	เขตภาษีเจริญ	70	13
23	เขตราษฎร์บูรณะ	38	7
24	เขตหนองแขม	16	3
	รวม	1,730	317

หมายเหตุ เขตสัมพันธวงศ์ มีประชากรเพียง 1 คน จึงถือเป็นตัวอย่างประชากรของเขต

2.2 จับฉลากเลือกตัวอย่างประชากรด้วยวิธีเขียนชื่อโรงเรียนลง
ลงในฉลากเท่าจำนวนครูอนุบาล ที่สอนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ในโรงเรียนอนุบาล สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนทั้ง 23 เขตของกรุงเทพมหานคร
เนื่องจากแต่ละโรงเรียนมีจำนวนครูอนุบาลแตกต่างกัน ตั้งแต่ 1 - 12 คน ทั้งนี้
ยกเว้นเขตสัมพันธวงศ์ ซึ่งมีประชากร 1 คน จึงเลือกด้วยวิธีเจาะจง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามครูอนุบาล ที่สอนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ในโรงเรียนอนุบาล กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เกี่ยวกับการสร้างเสริมลักษณะนิสัยในการเล่นที่พึงประสงค์ให้แก่เด็ก อนุบาลมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

3.1 ศึกษาทฤษฎีพื้นฐาน ขอบเขต และรวบรวมข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับการเสริมลักษณะนิสัยที่ดีในการเล่นจากหนังสือตำรา วารสาร หนังสือพิมพ์ วิทยานิพนธ์และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2 ศึกษาจุดประสงค์ การจัดกิจกรรมการเล่น สื่อและการประเมินผล จากหนังสือแนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลและเด็กเล็กของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน แผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 1-2 พ.ศ. 2528 ของหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ และคู่มือครูอนุบาล เตรียมสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตบูรณาการตามแนวการจัดประสบการณ์ ชั้นอนุบาลปีที่ 1-2 พ.ศ. 2522 ของลัดดา นิละมณี

3.3 สังเกตและสัมภาษณ์ครูที่สอนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ในโรงเรียนอนุบาล กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เกี่ยวกับแนวการจัดกิจกรรมสร้างเสริมลักษณะนิสัยในการเล่นที่พึงประสงค์ให้แก่เด็กอนุบาล เพื่อเป็นแนวในการสร้างแบบสอบถาม

3.4 สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการสร้างเสริมลักษณะนิสัยในการเล่นที่พึงประสงค์ที่ครูอนุบาลจัดให้แก่เด็กอนุบาล ในโรงเรียนอนุบาล ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน คือ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบและเติมคำหรือข้อความ

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับการสร้างเสริมลักษณะนิสัยในการเล่นที่พึงประสงค์
ที่ครูอนุบาลจัดทำให้แก่เด็กอนุบาล ลักษณะนิสัยในการเล่นที่ครูอนุบาลควรสร้างเสริม
ให้แก่เด็กอนุบาลได้แก่

1. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
2. ความมีระเบียบวินัย เคารพกฎกติกาที่
กำหนดไว้
3. ความรับผิดชอบ
4. การมีวาจาไพเราะอ่อนหวาน
5. การรักษาความปลอดภัยในการเล่น
6. การตัดสินใจและการแก้ปัญหา

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของครูอนุบาลผู้ตอบแบบ
สอบถามในการสร้างเสริมลักษณะนิสัยในการเล่นที่พึงประสงค์ให้แก่เด็กอนุบาล ลักษณะ
ของแบบสอบถามเป็นคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ

3.5 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน
ตรวจสอบความถูกต้องของสำนวนภาษาและความครอบคลุมของเนื้อหา ผู้ทรงคุณวุฒิ
5 ท่าน คือ

1. อาจารย์ราตรี ทองสวัสดิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียน
อนุบาลสามเสน สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร อาจารย์พิเศษสาขา
วิชาการศึกษาระดับมัธยม ภาควิชาประถมศึกษาคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. รองศาสตราจารย์ลัดดา นิลละมณี อาจารย์พิเศษสาขา
วิชาการศึกษาระดับมัธยม ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. ดร. วรนาถ รักสกุลไทย ศึกษาพิเศษ สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พูนสุข บุญยสวัสดิ์ อาจารย์
ประจำภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. อาจารย์ชานธิป จูตระกูล อาจารย์ใหญ่โรงเรียน
อนุบาลบ้านเด็ก

3.6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับครูอนุบาลที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากร จำนวน 20 คน ในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร

3.7 นำแบบสอบถามที่ได้คำตอบจากการทดลองใช้ (try out) มาคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient)

$$\text{จากสูตร } \alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{S_i^2}{S_x^2} \right]$$

n = จำนวนข้อในแบบสอบถาม

S_i^2 = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
(Variance of a Single item)

S_x^2 = ความแปรปรวนของคะแนนของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดหรือกำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

(ประกอบ กระดาษ 2528 : 42 - 43)

ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามเท่ากับ 0.89

3.8 นำแบบสอบถามที่แก้ไข และปรับปรุงแล้วมาใช้เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

4. การรวบรวมข้อมูล

นำแบบสอบถามไปสอบถามตัวอย่างประชากรซึ่งเป็นครูอนุบาล 317 คน ที่สอนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ในโรงเรียนอนุบาล กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน โดยผู้วิจัยใช้ วิธีแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง และส่งทางไปรษณีย์

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 นำแบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่แสดงค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

5.2 นำแบบสอบถามตอนที่ 2 มาวิเคราะห์ว่าครูอนุบาลที่สอนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ในโรงเรียนอนุบาล กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ได้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการสร้างเสริมลักษณะนิสัยในการเล่นที่พึงประสงค์ให้แก่เด็กอนุบาลในลักษณะใด ปฏิบัติมากน้อยเพียงใด โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบประเมินค่าตามแบบลิเคอร์ท (Likert Scale) โดยที่ แต่ละระดับมีความหมายดังนี้

ปฏิบัติมากที่สุด	เท่ากับ	5	คะแนน
ปฏิบัติมาก	"	4	"
ปฏิบัติน้อย	"	3	"
ปฏิบัติน้อยที่สุด	"	2	"
ไม่เคยปฏิบัติ	"	1	"

และตีความหมายค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติของผู้ตอบแบบสอบถามในการสร้างเสริมลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ในการเล่นให้แก่เด็กอนุบาล ที่ผู้วิจัยนำเสนอแต่ละข้อดังนี้

4.50 - 5.00	หมายความว่า	ปฏิบัติมากที่สุด
3.50 - 4.49	" "	ปฏิบัติมาก
2.50 - 3.49	" "	ปฏิบัติน้อย
1.50 - 2.49	" "	ปฏิบัติน้อยที่สุด
1.00 - 1.49	" "	ไม่เคยปฏิบัติเลย

โดยนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

5.3 เปรียบเทียบการสร้างเสริมลักษณะนิสัยในการเล่นที่พึงประสงค์ที่ครูอนุบาลจัดให้แก่เด็กอนุบาล จำแนกตามระดับการศึกษา สาขาวิชา และประสบการณ์ในการสอนของครูที่ต่างกัน โดยการทดสอบค่าที (t - test) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

$$\text{จากสูตร } t = \frac{X_1 - X_2}{\sqrt{\frac{\sum X^2_1 + X^2_2}{N(N-1)}}$$

$$df = 2N - 2$$

$$\text{เมื่อ } X_1 = \text{ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม 1}$$

$$X_2 = \text{ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม 2}$$

$$N = \text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม}$$

(ประกอบ กรรณสูตร 2528 : 103)

5.4 นำแบบสอบถามตอนที่ 3 ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของครูอนุบาลในการสร้างเสริมลักษณะนิสัยในการเล่นที่พึงประสงค์ให้แก่เด็กอนุบาลมาวิเคราะห์ โดยหาความถี่เป็นร้อยละ และ เสนอในรูปแบบความเรียง

อนึ่ง การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดดังกล่าว ผู้วิจัยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี เอส เอส (SPSS) คำนวณผลการวิเคราะห์ จึงได้เตรียมข้อมูลดังนี้

1. ตรวจสอบสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ
2. ทำคู่มือในการลงรหัส
3. ลงรหัสและตรวจการลงรหัส
4. บันทึกข้อมูลลงในแผ่นดิสเกตต์ (diskette) แล้วนำไปวิเคราะห์

โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี เอส เอส (SPSS Statistical Package for Social Sciences)